

UN MODEL DE REZOLVARE
Examenul național de Bacalaureat - 2021
ISTORIE - TESTUL 1

Subiectul I

1. Imperiul Otoman 2p
2. „Prezența comisarilor a dezvaluit forța ușoară unioniste în Moldova, mișcarea sătmăreană împotriva lui Ștefan cel Mare în întâmpinare” 2p
3. Sursa A - Tara Românească, București 3p
Sursa B - Tara Românească, București 3p
4. B 3p
5. Cauză: „Ce Toate că au rămas sub suzeranitatea otomană, țările beneficiau, de data aceasta, de protecția colectivă a puterilor”
7p Efect: „Toti suzeranii, inclusiv Imperiul otoman, au recunoscut independența administrativă a Principatelor, dreptul fiecărei de a detine o armată națională, de a emite legi și de a duga judecături la mod liber cînd nu altă stată”
6. O acțiune desfășurată de români în deceniile cinci-lase ale secolului XIX-lea pentru constituirea statului român modern, în afara celor la care se referă sursele A și B, este revoluția din 1848 1p
În spatele românilor revoluția din 1848 s-a desfășurat în Moldova, Transilvania, Tara Românească, Banat și Bucovina. În fiecare

dintre aceste provincii românești revoluționare au elaborat documente programe atrice prin care să solicite suportul național de reforme. Cele mai importante programe revoluționare au fost „Sorinile partidei naționale din Moldova” și „Principiile noastre pentru reformarea patriei” care prevedau și revendicări naționale ferme anume unirea Moldovei cu Tara Românească sau revendicări sociale ca „desființarea clăcii și proprietăținea țăraniilor.” 2p

• O a doua acțiune desfășurată de români în deceniile civici-sase ale sec. al XIX-lea pentru construirea statului român modern este dubla alegeră a lui Al. I. Cusa din 1859. 1p.

Conform prevederilor Convenției de la Paris din 1858, în Moldova și Tara Românească s-a convocat adunările electrice care trebuiau să alegă pe cei doi domni. La 5 ianuarie 1859, Adunarea electorală a Moldovei l-a ales în funcția de domn pe Al. I. Cusa, vîar la data de 24 ianuarie 1859, în mod similar, a fost ales, și-n Tara Românească, tot Al. I. Cusa ca domn. Astfel, prin această dublă alegeră în funcția de domn al Principatelor Unite a lui Cusa, s-a realizat unirea celor două principate. 2p

7. O caracteristică a Constituției din 1866 este votul censită. 4p.

Subiectul al II-lea

1. Mircea cel Bătrân 2p

2. Sf. al XIV-lea 2p

3. Domnul Moldovei este Petru Musat. 3p

Acțiunea desfășurată de acesta în 1387 este depunerea omagiu lui Vladislav Jagello. 3p

4. O informație referitoare la acțiunile din 1388 este că „regele Poloniei se adresează lui Petru [Musat] rugându-l să-l împunute cu 4000 de ruble de argint”. 3p

A doua informație este: „Petru [Musat] [...] îl număra mulai 3000”. 3p

5. Un punct de vedere referitor la Tratatul de la Radom este că fixa condițiile alianței dintre două state creștine, Polonia și Tara Românească, în paralel cu reglementarea relațiilor acestora cu Ungaria.

O primă informație care-mi susține punctul de vedere este: „regelii Poloniei nu va pozi la război contra Ungariei fără să fi comunicat lui Mircea [cel Bătrân] și divanului acestuia motivul”.

A doua informație care-mi susține punctul de vedere este că „dăcă s-ar face pace între Ștefan regelui Ungariei și Mircea [cel Bătrân], ea va trebui să fie acceptată și confirmată și de Vladislav [Jagello].

7p

3p

Ap. 6. În punctul meu de vedere, un fapt istoric relevant conform căreia o altă instituție centrală, în afara celor la care se referă sursa dată, este organizată în spațiul românesc, în se. XII-XVI, este înființarea mitropolilor.

În primul rând, în Evul Mediu Biserica este considerată, în Tara Românească și Moldova, cea mai importantă instituție dintr-o societate, iar domnitorii români s-au îngrijit de organizarea acesteia. Arhii au fost înființate mitropoliile care aveau în subordine mai multe episcopii. În Tara Românească, Mitropolia a fost creată din inițiativa lui Nicolae Alexandru și a avut sediul la Curtea de Argeș, iar în Moldova a fost creată din inițiativa lui Petru Mușat cu sediul la Suceava.

În al doilea rând, între domurile și Biserica au existat relații de bună înțelegere. Deoarece mitropolitul era considerat al doilea domitor în stat după domnitor, el putea să devină locuitor al acestuia în caz de vacanță a tronului.

În al treilea rând, mitropolitul participa la alegera domnului, iar prin încoorunarea și ungerea cu mir, îi conferea acestuia o autoritate sacră.

În concluzie, organizarea bisericească, prin înființarea mitropolilor în se. XIV, reprezintă un fapt istoric relevant conform căreia o altă instituție centrală, în afara celor la care se referă sursa dată, este organizată în spațiul românesc.

Subiectul al III-lea

Secolul al XX-lea a fost un secol care se caracterizează atât prin existența ideologilor și practicilor democrațice, cât și totalitare, fiind un secol al contrastelor. Statal român, din punctul de vedere al evoluției sale, se încadrează în acest secol al contrastelor.

(1) Înăstările unui stat, regimul politic și modul de funcționare al acestuia sunt menționate în legătură fundamentală a ţării. O constituție adoptată de România în primele patru decenii ale secolului XX a fost Constituția din 1923.^{2P} Necesitatea adoptării acesteia a existat ca urmare a înfrângătorii Mari Uniri din 1918. Forma de guvernământ a rămas monarhia constitutională, păstrând principalele legi fundamentale din 1866: separarea puterilor în stat, suveranitatea națională, guvernarea reprezentativă etc. Cea mai importantă modificare se referă la tipul de vot.^{2P} Astfel s-a introdus votul universal, egal, secret, liber exprimat pentru bărbați de la 21 de ani, cu excluderea femeilor, a militariilor și a magistratelor. Ca urmare participarea cetățenilor români la procesul electoral a crescut semnificativ, comparativ cu perioada anterioră.

(2) În Europa Occidentală, în deceniul patru al secolului XX, s-au manifestat ideologii totalitare: fascismul^{3P} și națismul.^{3P}

O caracteristică a fascismului a fost

corporatismul. Acesta urmărea înlocuirea sindicatelor murcitoarești cu corporații, organizații profesionale din care să facă parte atât murcitoii, cât și patronii, precum și înlocuirea parlamentului cu o reprezentanță națională a corporațiilor.^{3P}

O caracteristică a magismului a fost împărțirea prin forță a „noii ordini” care să permită crearea a spațiului vital necesar dezvoltării „Germaniei mari” prin preluarea de teritorii pe seama țărilor vecine.^{3P}

(3) În opinia mea, practicile politice existente în România în perioada 1949-1952 se caracterizează prin eliminarea, inclusiv fizică, a opozantilor regimului comunist abia instaurat.^{1P}

Astfel, încă din 30 august 1948 a fost înființată Directoria Generală a Securității Poporului, care a urmat, în perioada imediat următoare, anihilarea tuturor celor care se opuneau instaurării nouului Regiu. Că urmare au apărut închisorii în care au fost închiși detinuții politici: Sighet, Aiud, Pitești, Râmnic, Periprava, Caușu, Hunedoara - Marea Neagră, Poarta Albă etc.

Asadar, existența represiunii politice a fost una dintre practicile politice existente în România în perioada 1949-1952, dar și după acest interval.^{4P}

În concluzie, în secolul XX au existat atât ideologii și practicile politice cu caracter totalitar, cât și cele cu caracter democratic.